

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 10C/4/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117212326
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Diana Vlčková
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2021:8117212326.19

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Dianou Vlčkovou v spore žalobcu: C. B.T., L.. X.XX.XXXX, J. Ď. XXX, XXX XX Ď., zastúpeného: FiguraLegal s.r.o., advokátskou kanceláriou so sídlom Žriedlová 3, 040 01 Košice, IČO: 52824918, proti žalovanému: C. C., L.. XX.X.XXXX, J. Š. I. XX, XXX XX Š. I., zastúpeného: Advokátskou kanceláriou NIŽNÍK & Partners, s.r.o., so sídlom Žižkova 4E, 040 01 Košice, IČO: 47244488, o náhradu škody na zdraví a náhradu nemajetkovej ujmy, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi náhradu bolestného, sťaženia spoločenského uplatnenia a zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 24.200,28 EUR, v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu o náhradu bolestného, sťaženia spoločenského uplatnenia a zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia z a m i e t a.

III. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi liečebné náklady, vecnú škodu a náhradu mzdy vo výške 2.889,96 EUR v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

IV. V prevyšujúcej časti žalobu o náhradu liečebných nákladov a vecnej škody z a m i e t a.

V. Z a m i e t a žalobu o zaplatenie nemajetkovej ujmy.

VI. Vo vzťahu k výroku I. a II. p r i z n á v a žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

VII. Vo vzťahu k výroku III. a IV. p r i z n á v a žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 86 %.

VIII. Vo vzťahu k výroku V. p r i z n á v a žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

IX. P r i z n á v a znalkyni MUDr. Zuzane Horvátovej, s miestom výkonu činnosti Y. XX, XXX XX G. voči žalovanému nárok na náhradu nevyplatenej odmeny za znalecký posudok č. 25/2019 v rozsahu 100 %,

X. P r i z n á v a znalkyni MUDr. Kataríne Ackermanovej, s miestom výkonu činnosti P. D. XXX/X, XXX XX T. voči žalovanému nárok na náhradu nevyplatenej odmeny za znalecký posudok č. 11/2020 v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca žalobou doručenu súdu dňa 05.05.2017 žiadal zaviazať žalovaného na náhradu škody na zdraví vo výške 44.459,56 Eur a nemajetkovej ujmy vo výške 5.000 Eur. Žalobu odôvodnil tým, že na základe právoplatného rozsudku Okresného súdu Prešov pod sp.zn. 5T/30/2016 zo dňa 26.05.2016 bola schválená dohoda o vine a treste, ktorou bol žalovaný uznávaný za vinného, že dňa 06.05.2015 v čase o 8:30 hod. na mieste verejnosti prístupnom v areáli zberného dvora Zberko, s.r.o. hrubým spôsobom fyzicky napadol žalobcu a to tak, že ho opakovane kopal a udieral päťami, ako aj bližšie neurčeným tupým predmetom (pravdepodobne kovovou rúrkou alebo drevenou tyčou) do rôznych častí tela, pričom ho najmenej 1x udrel týmto tupým predmetom do hlavy, čím mu takto spôsobil tržno-zmliaždenú ranu v temenej oblasti hlavy so štrbinovitou zlomeninou v čelovo-temenej oblasti vľavo, vyklíbenie pravého ramenného zhybu s masívnym prekrvácанím svaloviny v okolí, vyklíbenie pravého nadpleckového kľúčikového zhybu, pomliaždenie a krvavú podliatinu vnútornej plochy pravého predlaktia, pomliaždenie a krvnú podliatinu prednej plochy ľavého predlaktia s dobou liečenia spojenou s práceneschopnosťou v trvaní najmenej 56 dní a zároveň v dôsledku vzniku štrbinovitej zlomeniny lebečnej klenby priamo ohrozil životne dôležitý orgán na tele žalobcu v dôsledku čoho žalovaný inému úmyselne spôsobil ťažkú ujmu na zdraví, čím spáchal zločin ublíženia na zdraví v súbehu s prečinom výtržníctva, za čo mu bol uložený úhrnný trest odňatia slobody s trvaním 3 rokov s podmieneným odkladom na 3 roky. Rovnako tomuto bola uložená povinnosť nahradiť žalobcovi škodu vo výške 3.131 Eur. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 26.05.2016.

2. Žalovaný uhradil žalobcovi náhradu škody na zdraví vo výške 3.131 Eur v rozsahu bolestného vyčísleného znalcom v trestnom konaní MUDr. Martinom Kováčom č. 171/2015.

3. V predmetnom konaní si uplatňuje náhradu za bolesť za poškodenie zdravia zlomeninou kľúčnej kosti liečebnou operáciou a vyklíbenie ramena liečeného operačne v rozsahu 50 a 60 bodov vo výške 824 a 989 Eur a sťaženie spoločenského uplatnenia za postraumatickú stresovú poruchu a obmedzenie pohyblivosti ramenného kĺbu ťažkého stupňa v rozsahu 1.300 a 300 bodov v celkovej výške 21.424 Eur a 4.944 Eur a zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v rozsahu 50 % vo výške 13.184 Eur. Rovnako si v predmetnom konaní uplatňuje náhradu účelných nákladov spojených s liečením podľa § 449 ods. 1 Občianskeho zákonníka, náhradu príjmu počas práceneschopnosti a náhradu nákladov spojených s vopred plánovanou cestou do USA, ktorú kvôli napadnutiu žalovaným absolvovať nemohol v celkovej výške 3.094,56 Eur.

4. Ďalej si uplatnil nárok na nemajetkovú ujmu, keďže konaním žalovaného došlo k zásahu do osobnostných práv žalobcu a to vážnym spôsobom, pričom tento zásah vytvoril negatívnu situáciu, ktorú nie je možné zvrátiť navrátením do pôvodného stavu. Jeho rodinné vzťahy boli vážne narušené a preto nepostačuje ospravedlnenie zo strany žalovaného, ale je opodstatnené žiadať aj náhradu nemajetkovej ujmy. Žalovaný zmenil žalobcovi od základu celý život, keďže má strach sa voľne pohybovať, aby nedošlo opätovne k napadnutiu žalovaným, prenasledujú ho zlé sny a trpí zvýšeným potením. V dôsledku pretrvávajúcich zdravotných problémov, ktoré vyústili až k uznaniu invalidity nedokáže myslieť pozitívne na budúcnosť. Kvôli dlhodobej rekonvalescencii musel prestať vykonávať prácu, stratil kontakty so svojimi kolegami a neustále bol vystavený otázkam z okolia čo sa s ním deje. Znížená mobilita v období od napadnutia, ktoré žalobca strávil doma, alebo v zdravotníckych zariadeniach ho okrem pracovných vzťahov vylúčila aj zo štandardných vzťahov so širšou rodinou a priateľmi. Stres a frustrácia z otázok, ktoré sa v ňom neustále vynárali a vynárajú, negatívne a deštruktívne zasahovali a zasahujú aj jeho vzťahy s najbližšími členmi rodiny, predovšetkým s jeho manželkou a deťmi. Je náchylný strácať okamžite trpezlivosť, je výbušný, čo sa predtým nestávalo a celková situácia v ňom vyvoláva neustálu tenziu.

5. Žalovaný nesúhlasil so žalobou v časti uplatneného nároku na náhradu škody bolestného zlomeninou kľúčnej kosti, nakoľko z prvotnej zdravotnej dokumentácie a hospitalizácie žalobcu, ktorá nasledovala bezprostredne po úraze nie je žiadna zmienka o tom, žeby žalobca utrpel zlomeninu kľúčnej kosti, ktorá bola riešená operačne. Taktiež v kontrolnej správe ortopéda zo dňa 25.05.2015 nie je spomenutá zlomenina kľúčnej kosti. Tvrdenia žalovaného, že žalobca neutrpel pri úraze zlomeninu umocňuje fakt, že žalobca od 09.06.2015 vykonával rehabilitácie, čo by so zlomeninou kľúčnej kosti v žiadnom prípade nemohol.

6. Taktiež rozporoval nárok na náhradu bolestného za vyklíbenie ramena liečeného operačne a to z dôvodu, že sa nejednalo o prvotný úraz, ktorý bezprostredne utrpel žalobca po úraze, avšak išlo o

opakovanú operáciu, reparáciu toho istého zranenia. Má za to, že uvedené bodové ohodnotenie nie je adekvátne k vykonanému úkonu, čo znamená, že nebolo obodované správne.

7. Súčasne poprel nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia z dôvodu postraumatickej stresovej poruchy, nakoľko z lekárskeho správ predložených zo strany žalobcu nevyplýva, aby užíval nejaké lieky, alebo bol hospitalizovaný na psychiatrickom oddelení. Poukázal na to, že žalobca nie je bezproblémový typ človeka a už v minulosti bol liečený pre psychické problémy. Taktiež podľa názoru žalovaného nie je dôvodný nárok za obmedzenie pohyblivosti ramenného kĺbu ľavej ruky, nakoľko ortopéd vo svojej správe zo dňa 26.07.2016 uvádza obmedzenie pohyblivosti nad 90 stupňov, kedy by išlo o obmedzenie pohyblivosti ľavej ruky, avšak fyziater vo svojej správe 26.09.2016 uvádza zlepšenie stavu a pohyblivosť nad 90 stupňov. Žalovaný nesúhlasil s nárokom na mimoriadne zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia z dôvodu nesplnenia základných predpokladov na jeho priznanie a čo sa týka nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, dôvody pre ktoré si žalobca nárok uplatňuje nie sú relevantné a tak ako ich opisuje, tak ani pravdivé. Žalobca nemá dobrú povesť v mieste svojho trvalého bydliska. Navyše o vzťahoch so svojou rodinou a kamarátmi, ktoré si údajne pre úraz nemohol budovať len uvádza, že žalobca nežil pred úrazom v spoločnej domácnosti ani s manželkou a ani s dcérou, keďže táto ho opustila a dcéra odišla do Spojených štátov amerických. Čo sa týka vzťahov s kamarátmi a susedmi, nemal dobré vzťahy ani s okolitými susedmi, práve naopak vyvolával neustále konflikty a susedia mali z neho strach.

8. Súd na základe skutkových tvrdení žalobcu, popretí skutkových tvrdení žalovaného, výsluchom strán sporu, svedkov, oboznámením zdravotnej dokumentácie, odbornými posudkami o invalidite, znaleckými posudkami MUDr. Borisa Lisánskeho č. 88/2018, MUDr. Zuzany Horvátovej č. 25/2019 a MUDr. Kataríny Ackermanovej č. 11/2020, ako aj ďalším spisovým materiálom zistil tento skutkový stav:

9. Žalovaný rozsudkom okresného súdu Prešov zo dňa 26.05.2016 pod sp.zn. 5T/30/2016 bol uznaný vinným, že dňa 06.05.2015 v čase o 08:30 hod. na mieste verejnosti prístupnom v areáli zberného dvora Zberko, s.r.o. hrubým spôsobom fyzicky napadol žalobcu a to tak, že ho opakovane kopal a udieral päťami, ako aj bližšie neurčeným tupým predmetom (pravdepodobne kovovou rúrkou, alebo drevenou tyčou) do rôznych častí tela, pričom ho najmenej 1x udel týmto tupým predmetom do hlavy, čím mu takto spôsobil ťžko - zmliaždenú ranu v temennej oblasti hlavy so štrbinovitou zlomeninou v čelovo-temennej oblasti vľavo, vyklbenie pravého ramenného zhybu s masívnym prekrvácанím svaloviny v okolí, vyklbenie pravého nadpleckového kľúčikového zhybu, pomliaždenie a krvnú podliatinu vnútornej plochy pravého predlaktia, pomliaždenie a krvnú podliatinu prednej plochy ľavej predlaktia s dobou liečenia spojenou s práceneschopnosťou v trvaní najmenej 56 dní a zároveň v dôsledku vzniku štrbinovitej zlomeniny lebečnej klenby priamo ohrozil životne dôležitý orgán na tele poškodenému, teda inému spôsobil ťžkú ujmu na zdraví a dopustil sa fyzicky na mieste verejnosti prístupnom výtržnosť tým, že napadol iného, čím spáchal zločin ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Trestného zákona v súbehu s prečinom vytržníctva, podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, za čo mu bol uložený úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 3 rokov s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu v trvaní 3 rokov. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 26.05.2016.

10. Žalobca vo svojej výpovedi uviedol, že bol napadnutý žalovaným železnou tyčou v dôsledku čoho mal prasknutú lebku, poranenú ruku s vyklbením pravého ramena, zlomenú kľúčnu kosť a pomliaždené rameno. Od toho času navštevuje ortopedickú, psychiatrickú, psychologickú, ako aj neurologickú ambulanciu a musí brať lieky. Je pravdou, že navštevoval psychiatrickú ambulanciu aj pred úrazom, avšak z dôvodu manželských nezhôd. V súčasnej dobe z obavy pred opätovným napadnutím má problémy chodiť na verejnosť a stretávať sa s cudzími ľuďmi, máva strašné sny, vážne problémy so spaním, budí sa v noci spotený a neoddychnutý. Miloval turistiku, fotenie, avšak v súčasnej dobe pre zdravotné problémy nie je schopný ani pracovať v záhrade, obhospodarovať rodinný dom, nakoľko je obmedzený trvalými následkami po úraze. Predtým chodieval do divadla, kina a iné spoločenské akcie. V súčasnej dobe však pre obavy zo sociálneho kontaktu, tieto významným spôsobom obmedzil. Aj keď vrcholový šport nikdy nerobil, venoval sa futbalu, lyžovaniu, hádzanej, basketbalu, kondične aj posilňoval.

11. Svedkyňa, manželka žalobcu uviedla, že z dôvodu poškodenia zdravia prišiel manžel o prácu a príjem a ona sa stala jedinou živiteľkou rodiny. Po úraze bol odkázaný na jej pomoc, musela mu pomáhať s umývaním, kŕmením a sprevádzať ho do zdravotníckych zariadení. Doposiaľ sa v noci budí, potí sa,

má ťažkú psychickú ujmu a je odkázaný aj na pomoc syna pri údržbe okolo rodinného domu. Pred úrazom rekreačne športoval, ale v súčasnej dobe pre problémy s rukou mu musí pomáhať pri osobnej hygiene, ako aj obliekaní.

12. Syn žalobcu uviedol, že po úraze otec nebol schopný chodiť, ani sa pohnúť a bol odkázaný na pomoc iných aj pri bežných úkonoch spojených s osobnou hygienou, obliekaním a jedením. Pre obmedzenú pohyblivosť ruky nie je schopný pracovať v záhrade a okolo domu.

13. Svedok Marek Radačovský sa vo svojej výpovedi vyjadroval iba k okolnostiam, ktoré predchádzali úrazu u žalobcu po napadnutí žalovaným.

14. MUDr. Boris Lisánsky v znaleckom posudku č. XX/XXXX uviedol, že žalobca pri fyzickom napadnutí dňa 06.05.2015 neutrpel zlomeninu kľúčnej kosti. Táto nie je popisovaná na RTG snímkach z doby bezprostredne po úraze, nie je zdokumentovaná pri MRI vyšetrení zo dňa 11.05.2015 a ani na RTG snímkach zo dňa 02.10.2018, ktoré sú súčasťou vyšetrenia žalobcu znalcom, nie je viditeľná žiadna stopa po zhojenej zlomenine pravej kľúčnej kosti. Ďalej uviedol, že žalobca utrpel vyklíbenie pravého ramenného kĺbu čoho dôkazom je klinický nález pri primárnom vyšetrení v deň úrazu na oddelení úrazovej chirurgie, kde bola luxácia- teda vyklíbenie pravého ramena napravené. Je potrebné si uvedomiť, že základným terapeutickým imperatívom je každé vyklíbenie akéhokoľvek kĺbu napraviť, rozdiel je v tom, či napravenie kĺbu sa podarí zrealizovať manuálnou manipuláciou chirurga, teda reпозиčným manévrom bez otvorenia kĺbu - vtedy hovoríme o konzervatívnom spôsobe liečby, alebo je nutné postihnúť kĺb otvoriť, odstrániť prekážku reпозиcie a vtedy hovoríme o operačnom spôsobe liečby. V posudzovanom prípade žalobcu je adekvátnou položkou náhrady za bolesť položka 128a- vyklíbenie ramennej kosti liečené konzervatívne - hodnotené počtom bodov 35.

15. V posudzovanom prípade bol žalobca s odstupom viac ako 6 mesiacov od úrazu operovaný na ortopedickom oddelení, kedy bola vykonaná tzv. artroskopická subakromiálna dekompresia v oblasti pravého ramena - teda operácia (odstránenie) degeneratívne zmenenej subakromiálnej burzy pravého ramena - ktorá nie je priamym následkom úrazu ramena, ale skôr následkom jeho chronického preťažovania, zásadný negatívny vplyv tu zohráva aj porucha neuroregulácie, následkom kompresie miechových nervových koreňov pri degeneratívnom poškodení medzistavcových platničiek krčného segmentu chrbtice. Počas vyšetrenia žalobcu dňa 02.10.2018 znalcom bola zistená redukovaná hybnosť v pravom ramene, elevácia cca 20 stupňov, rotácie len naznačené, ramenný pletenec vpravo bez známkov akejkoľvek svalovej atrofie, väzivový aparát ramena je intaktný, teda klinické, USG ani RTG vyšetrenia pravého ramena objektívne nevysvetľujú drakonické obmedzenie rozsahu pohyblivosti pravého ramenného kĺbu žalobcu. V prípade, žeby žalobca trpel tak ťažkým obmedzením rozsahu pohyblivosti po veľmi krátkej dobe - rádovo niekoľkých týždňov by následkom nečinnosti svalov ramena došlo k ťažkým atrofickým zmenám. U žalobcu je, ale svalový aparát pravého ramenného pletenca plne vyvinutý, v normálnej kondícii, bez akejkoľvek známky atrofie jednotlivých svalov pletenca - čo svedčí o normálnom používaní a plnom zaťažovaní pravého ramena žalobcom v prakticky normálnom režime. RTG nález na pravom ramene je až na počínajúce degeneratívne zmeny prakticky normálny, ultrazvukové vyšetrenie väzivového aparátu ramenného pletenca je prakticky negatívne. Vzhľadom na objektívne skutočnosti, potom ohodnotil sťaženie spoločenského uplatnenia žalobcu obmedzením pohyblivosti ramenného kĺbu vpravo s uvedením stredného stupňa položkou 325d s počtom bodov 100.

16. K rozporom obmedzenia pohyblivosti v správach MUDr. Lakatu zo dňa 26.07. a 26.09.2016 uviedol, že hodnotenie trvalých následkov na zdravotnom stave v zmysle pourazového obmedzenia rozsahu pohyblivosti jednotlivých kĺbov je vo forenznej praxi univerzálne komplikovaný fenomén, nemožno totiž vychádzať len z jednoduchej kvantifikácie rozsahu pohyblivosti, ktorá je štandardne zaťažovaná zásadným subjektívnym parametrom a obvykle účelovým konaním vyšetrovaného subjektu. Je preto nutné sústrediť sa predovšetkým na objektívnu stránku vyšetrenia a okrem samotného rozsahu pohyblivosti hodnotiť objektívne postavenie a stabilitu kĺbu, stupeň a rozsah svalových atrofií - ktoré pri neaktivite kĺbu s vysokou presnosťou dokážu objektivizovať stupeň poruchy a v zásadnej miere nahradiť subjektívny parameter, keď prehnaná snaha vyšetrovaného niekedy vedie až k bizarným výsledkom.

17. Znalkyňa MUDr. Zuzana Horvátová v znaleckom posudku č. XX/XXXX uviedla, že psychickým vyšetrením u žalobcu bola potvrdená prítomnosť posttraumatickej stresovej poruchy so závažnosťou stredne ťažkého stupňa. Súčasne bola zistená prítomnosť psychotického ochorenia, ktorá predisponuje

žalobcu k vzniku uvedenej poruchy z dôvodu jeho ľahkej zraniteľnosti a oslabenej schopnosti obrannými osobnostnými mechanizmami zvládať náročné stresujúce udalosti. Vzhľadom na psychický stav žalobcu je určený počet bodov na základe lekárskeho posudku MUDr. Mária Kríža adekvátny. Vylúčila simuláciu žalobcu z dôvodu že základnými príznakmi uvedenej poruchy je aj prítomná vegetatívna symptomatika. Tá je prejavom aktivácie autonómneho nervového systému, teda systému, ktorý nie je možné vôľou ovládať. K takýmto príznakom patrí potenie, zmenšovanie alebo zväčšovanie zreníc, zvýšená frekvencia srdca a začervenania v tvári. Tieto prejavy boli u žalobcu počas vyšetrenia prítomné, boli značnej intenzity a vyžiadali si aj cielenú psychoterapeutickú intervenciu. Uvedený znalecký posudok bol vypracovaný na návrh žalovaného z dôvodu jeho nesúhlasu s lekárskeho posudkom vypracovaným MUDr. Máriom Krížom, ktorým bolo určené bodové hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia spôsobenou psychickou ujmom s uvedením diagnózy post-traumatická stresová porucha s počtom bodov 1300.

18. Na návrh žalovaného bolo nariadené ďalšie znalecké dokazovanie znalcom z odboru psychiatria MUDr. Katarínou Ackermanovou, ktorá v znaleckom posudku č. XX/XXXX uviedla, že u žalobcu následkom fyzického napadnutia nastala psychická ujma v podobe post-traumatickej stresovej poruchy s chronickým priebehom komorbidne s dystýmiou s dysfóriou a úzkostnou nepohodou, ktoré sú komplikované a udržiavané reaktívnym paranoidným vývojom, perzistujúcou somatoformnou bolestivou poruchou a miernou neurokognitívnu poruchou. Pod vplyvom úrazu u žalobcu došlo k zmene, ktorá viedla k strate hodnôt, táto strata hodnôt nastala bez jeho viny, pri zmene, ktorú žalobca nezavinil. V dôsledku úrazu u žalobcu nastala parciálna disabilita, ktorá sa prejavuje limitujúcimi fyzickými, mentálnymi, pracovnými a spoločenskými aktivitami a obmedzenou participáciou žalobcu v podstatných oblastiach spoločenského života. V dôsledku úrazu a nasledujúcich pourázových stresujúcich okolností a udalostí sa u žalobcu spustila kaskáda psychopatologických reakcií, ktoré sa vzájomne potencujú a ovplyvňujú.

19. Uvedené perzistujúce psychické poruchy v rámci spektra post-traumatických psychických reakcií vo významnej miere znížili kvalitu života žalobcu v porovnaní so stavom pred úrazom.

20. U žalobcu sa znížená kvalita života prejavuje deficitom vo všetkých podstatných oblastiach psychosociálneho fungovania: v oblasti pracovnej, kultúrnej, športovej, spoločenskej a ďalších elementov bežného života.

21. Znalčka uviedla, že pre medzinárodnú klasifikáciu choroby post-traumatickej poruchy sa vyžaduje splnenie 5 kritérií A-E:

- pacient bol vystavený stresujúcej udalosti, alebo situácii neobvykle hrozivého alebo katastrofického rázu;
- znovuprežívanie stresorov v podobe rušivých flashbackov; živých spomienok, alebo opakujúcich sa snov;
- vyhýbanie sa situáciám pripomínajúcich traumy;
- zvýšená senzitivita a vzrušivosť - posudzovaný žalobca má vyjadrené známky zvýšenej psychickej a telesnej dráždivosti;
- v priebehu noci sa pre úzkostné sny často budí, ráno sa cíti unavený, je podráždený a má problémy s koncentráciou pozornosti;

Pričom uvedené kritériá sa plne rozvinuli v priebehu 6 mesiacov od fyzickej inzultácie.

22. Na základe uvedeného, tak žalobca spĺňa diagnostické kritéria pre stanovenie diagnózy post-traumatickej stresovej poruchy s chronickým priebehom.

23. Ďalej spĺňa kritéria pre stanovenie diagnózy dystýmie a to z dôvodu pretrvávania subdepresívnej nálady s dysfóriou a úzkostnou nepohodou aj v súčasnosti, teda 5 rokov od fyzickej inzultácie; má trvalú podprahovú depresiu; ďalej v priebehu obdobia depresie sa u neho prejavuje pokles energie a aktivity, insomnia, strata sebadôvery a pocity neprímeranosti, ťažkosti s koncentráciou, častá plačlivosť, strata záujmu a potešenia zo spoločenských aktivít v dôsledku obáv, že ho druhí ľudia ohovárajú, pesimistický výhľad do budúcnosti, sociálne stiahnutie a menšia zhovorčivosť.

24. K bodovému hodnoteniu sťaženia spoločenského uplatnenia na základe lekárskeho posudku MUDr. Mária Kríža z 27.11.2015 uviedla, že nie je správny, nakoľko lekársky posudok, pokiaľ ide o sťaženie spoločenského uplatnenia možno vydať potom čo zdravotný stav poškodeného možno považovať za ustálený, spravidla po uplynutí jedného roka od poškodenia na zdraví, s tým, že v prípade posudzovania samotnej post-traumatickej stresovej poruchy je počet bodov nadhodnotený. U žalobcu prichádza do úvahy hodnotenie trvalých psychických následkov poškodenia zdravia položkou č. 255 - duševné poruchy vzniknuté pôsobením otrasných zážitkov, alebo iných nepriaznivých psychologických činiteľov: post-traumatická stresová porucha s chronickým priebehom 650 bodov a položkou 254 - vážne duševné poruchy po iných ťažkých poraneniach, okrem poranenia hlavy: porucha adaptácie na záťažovú situáciu s protrahovanou depresívne-úzkostnou reakciou, dystýmia s dysfóriou a úzkostnou nepohodou 390 bodov, so zvýšením základného bodového hodnotenia o 50%, teda v celkovej výške 585 bodov.

25. Ďalej uviedla, že žalobca pred úrazom v roku 2015, ani potom netrpel bludovou poruchou. Bludová porucha predstavuje závažnú duševnú chorobu, pre ktorú je charakteristické rozvoj buď izolovaného bludu, alebo sústavy logicky skĺbených bludov, ktoré perzistujú dlhodobo, zvyčajne celoživotne. Vychádzala zo zdravotnej psychiatrickej dokumentácie žalobcu z roku 2005-2010, kde sú údaje o psychickom stave žalobcu a priebehu liečby a jednak na základe aktuálneho vyšetrenia psychického stavu žalobcu. V tom čase sa jednalo u žalobcu o ovládavé predstavy žiarlivostného obsahu. V priebehu uvedeného obdobia u žalobcu prebieha reaktívny paranoidný vývoj, ktorý prebieha v dôsledku dlhodobého psychicky stresujúceho disharmonického manželstva a ktorý je asociovaný s negatívnym emočným prežívaním a aj sporadicky s prejavmi behaviorálnej disregulácie (deštruktívne prejavy žalobcu voči predmetom, ale nikdy nie voči manželke). Ovládavé myšlienky u žalobcu v danom období boli reálne, nevychádzali z bizarného obsahu, mohli byť logicky usporiadané, ale nedosahovali hĺbku bludného presvedčenia. Niektoré obsahy žiarlivostného presvedčenia ak prestali mať pre neho emočnú naliehavosť, od nich ustúpil. Žalobca si teda nevytvoril logicky usporiadaný a stabilný bludný systém s hlbokým presvedčením, ktoré by mali značný vplyv na jeho konanie.

26. Žalobca nesúhlasil so znaleckým posudkom MUDr. Borisa Lisánskeho č. XX/XXXX a žiadal, aby súd priznal bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia za zlomeninu kľúčnej kosti, vyklbenia ramena a obmedzenie pohyblivosti v zmysle záverov predložených lekárskeho posudkov.

27. Súdu predložil nedatované lekárske posudky (č.l. 113 - 115) vystavené MUDr. Pavlom Lakatom s určením hodnoty bolestného za zlomeninu kľúčnej kosti položkou 134d - 50 bodov, vyklbenie ramena liečeného operačne položkou 128b - 60 bodov a sťaženie spoločenského uplatnenia obmedzením pohyblivosti ramenného kĺbu ťažkého stupňa položkou 325c - 300 bodov. Uvedené lekárske posudky obsahovali údaj o dĺžke práceneschopnosti žalobcu od 06.05.2015 do 04.05.2016, z toho v ústavnej starostlivosti od 09.12.2015 do 16.12.2015.

28. Pokiaľ ide o náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia spôsobenou psychickou ujmom, navrhol aby súd rozhodol na základe záverov znaleckého posudku vypracovaného MUDr. Katarínou Ackermanovou č. 11/2020 s uvedením, že si túto uplatňuje v zmysle ust. § 5 ods. 2 zák.č. 437/2004 Z.z. a hodnoty bodu 16,48 Eur.

29. Ďalej si uplatnil nárok na náhradu liečebných nákladov pozostávajúcich z cestovných náhrad súvisiacich s návštevou odborných ambulancií, alebo ústavných zariadení, vrátane vecnej škody pozostávajúcich z nákladov na letenku z dôvodu nemožnosti sa po úraze zúčastniť plánovanej cesty v zahraničí, nákladov za lieky a náhrady na stratu na zárobku po dobu práceneschopnosti v celkovej výške 3.094,56 Eur.

30. Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

Podľa § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka, škoda je spôsobená právnickou osobou alebo fyzickou osobou, keď bola spôsobená pri ich činnosti tými, ktorých na túto činnosť použili. Tieto osoby samy za škodu takto spôsobenú podľa tohto zákona nezodpovedajú; ich zodpovednosť podľa pracovnoprávných predpisov nie je tým dotknutá.

Podľa § 420 ods. 3 Občianskeho zákonníka, zodpovednosti sa zbaví ten, kto preukáže, že škodu nezavinil.

31. Podľa § 444 Občianskeho zákonníka, pri škode na zdraví sa jednorazove odškodňujú bolesti poškodeného a sťaženie jeho spoločenského uplatnenia.

32. Podľa § 446 Občianskeho zákonníka, náhrada straty na zárobku počas pracovnej neschopnosti poškodeného sa uhrádza peňažným dôchodkom vo výške rozdielu medzi priemerným zárobkom poškodeného, ktorý dosahoval pred vznikom škody, a náhradou, ktorá bola poškodenému vyplatená v dôsledku choroby alebo úrazu podľa osobitných predpisov.

33. Podľa § 879w Občianskeho zákonníka, ustanoveniami § 446, § 447, § 447b a § 448 sa spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred 1. decembrom 2019; vznik týchto právnych vzťahov a vznik nárokov z týchto právnych vzťahov sa posudzujú podľa tohto zákona v znení účinnom do 30. novembra 2019.

34. Podľa § 449 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pri škode na zdraví sa uhradzujú aj účelné náklady spojené s liečením.

Podľa § 449 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pri usmrtení sa uhradzujú aj primerané náklady spojené s pohrebom, pokiaľ neboli uhradené pohrebným poskytnutým podľa predpisov o nemocenskom poistení.

Podľa § 449 ods. 3 Občianskeho zákonníka, náklady liečenia a náklady pohrebu sa uhradzujú tomu, kto ich vynaložil.

35. Podľa § 3 ods. 1 zák.č. 437/2004 Z.z., náhrada za bolesť sa poskytuje jednorazovo; musí byť primeraná zistenému poškodeniu na zdraví, priebehu liečenia alebo odstraňovaniu jeho následkov.

Podľa § 3 ods. 2 zák.č. 437/2004 Z.z., náhrada za bolesť sa poskytuje na základe lekárskeho posudku (§ 7 a 8). Sadzby bodového hodnotenia za bolesť sú ustanovené v prílohe č. 1 v I. a III. časti.

Podľa § 3 ods. 3 zák.č. 437/2004 Z.z., ak niektoré poškodenie na zdraví nie je uvedené v sadzbách podľa odseku 2, použije sa sadzba za iné poškodenie na zdraví, s ktorým ho možno z hľadiska bolesti najlepšie porovnať.

Podľa § 3 ods. 4 zák.č. 437/2004 Z.z., ak sa po skončení liečenia vykoná v súvislosti s poškodením na zdraví operačný výkon, ktorý sa pôvodne nepredpokladal, poškodený má nárok na ďalšiu náhradu za bolesť ako za poškodenie na zdraví, s ktorým možno tento operačný výkon z hľadiska bolesti najlepšie porovnať.

36. Podľa § 4 ods. 1 zák.č. 437/2004 Z.z., náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia sa poskytuje jednorazovo; musí byť primeraná povahe následkov a ich predpokladanému vývoju, a to v rozsahu, v akom sú obmedzené možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a v spoločnosti.

Podľa § 4 ods. 2 zák.č. 437/2004 Z.z., náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia sa poskytuje na základe lekárskeho posudku (§ 7 a 8). Sadzby bodového hodnotenia za sťaženie spoločenského uplatnenia sú ustanovené v prílohe č. 1 v II. a IV. časti.

Podľa § 4 ods. 3 zák.č. 437/2004 Z.z., ak niektoré poškodenie na zdraví nie je uvedené v sadzbách podľa odseku 2, použije sa sadzba za iné poškodenie na zdraví, s ktorým ho možno z hľadiska sťaženia spoločenského uplatnenia najlepšie porovnať.

Podľa § 4 ods. 4 zák.č. 437/2004 Z.z., ak sa poškodenému už poskytla náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia a vzniklo také zhoršenie následkov, ktorých vývoj sa pri pôvodnom hodnotení následkov nepredpokladal, poškodený má nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške ustanovenej v § 10 ods. 7.

37. Podľa § 5 ods. 1 zák.č. 437/2004 Z.z., pri určení výšky náhrady za bolesť a výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa vychádza z celkového počtu bodov, ktorým sa bolesť alebo sťaženie spoločenského uplatnenia ohodnotilo v lekárskom posudku (§ 7 a 8).

Podľa § 5 ods. 2 zák.č. 437/2004 Z.z., výška náhrady za bolesť a výška náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa určuje sumou 2 % z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky zistenej Štatistickým úradom Slovenskej republiky za kalendárny rok predchádzajúci roku, v ktorom vznikol nárok na náhradu podľa odseku 1, za jeden bod a výsledná suma sa zaokrúhli na najbližšie celé euro smerom nahor.

Podľa § 5 ods. 3 zák.č. 437/2004 Z.z., na valorizáciu výšky náhrady za bolesť a výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa nevzťahuje osobitný predpis.2)

Podľa § 5 ods. 4 zák.č. 437/2004 Z.z., Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky ustanoví výšku náhrady za bolesť a výšku náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia určenú podľa odseku 2 opatrením vyhláseným v Zbierke zákonov Slovenskej republiky3) uverejnením oznámenia o jeho vydaní najneskôr do 31. mája príslušného kalendárneho roka.

Podľa § 5 ods. 5 zák.č. 437/2004 Z.z., v prípadoch hodných osobitného zreteľa, akým je uznanie invalidity,4) môže súd náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia zvýšiť najviac o 50 %.

38. Podľa § 7 ods. 1 zák.č. 437/2004 Z.z., lekársky posudok spracúva posudzujúci lekár a vydáva zdravotnícke zariadenie, ktorého posudzujúci lekár vypracoval lekársky posudok. Ak je posudzujúcim lekárom lekár zariadenia ústavnej zdravotnej starostlivosti, lekársky posudok posudzuje primár príslušného oddelenia alebo prednosta príslušnej kliniky zdravotníckeho zariadenia alebo jeho zástupca, ak rozsah následkov presahuje 200 bodov.

Podľa § 7 ods. 2 zák.č. 437/2004 Z.z., zdravotnícke zariadenie, v ktorom sa poškodený liečil v súvislosti s poškodením na zdraví, je povinné posudzujúcemu lekárovi poskytnúť pri hodnotení bolesti alebo sťaženia spoločenského uplatnenia zdravotnú dokumentáciu6) súvisiacu s poškodením [§ 2 ods. 3 písm. a)].

Podľa § 7 ods. 3 zák.č. 437/2004 Z.z., o vydanie lekárskeho posudku (odsek 1) môže požiadať poškodený.

Podľa § 7 ods. 4 zák.č. 437/2004 Z.z., o vydanie lekárskeho posudku (odsek 1) môže požiadať aj fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá za poškodenie na zdraví zodpovedá, alebo poskytovateľ náhrady, iba ak im poškodený dá súhlas.

Podľa § 7 ods. 5 zák.č. 437/2004 Z.z., za vydanie lekárskeho posudku sa uhrádza poplatok podľa osobitného predpisu.7)

Podľa § 7 ods. 6 zák.č. 437/2004 Z.z., ak vzniknú dôvodné pochybnosti o správnom hodnotení bolestného alebo o správnom hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia v lekárskom posudku, môžu osoby uvedené v odsekoch 3 a 4 požiadať o vydanie znaleckého posudku podľa osobitného predpisu.8)

39. Podľa § 8 ods. 1 zák.č. 437/2004 Z.z., lekársky posudok obsahuje

- a) meno, priezvisko, dátum narodenia, adresu trvalého pobytu alebo prechodného pobytu a povolanie poškodeného,
- b) dátum vzniku poškodenia na zdraví; ak ide o chorobu z povolania, dátum priznania choroby z povolania,
- c) miesto, kde vzniklo poškodenie na zdraví,
- d) čísla položiek, podľa ktorých sa hodnotila bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia,
- e)

určenie diagnózy,
f)
hodnotenie v bodoch a zdôvodnenie,
g)
celkový počet bodov.

Podľa § 8 ods. 2 zák.č. 437/2004 Z.z., z lekárskeho posudku musí byť zrejmé, na základe akých skutočností posudzujúci lekár dospel k celkovému počtu bodov.

Podľa § 8 ods. 3 zák.č. 437/2004 Z.z., lekársky posudok sa vydáva písomne. Poškodenému sa doručí jedno vyhotovenie lekárskeho posudku aj v prípadoch, ak o lekársky posudok požiadala iná oprávnená osoba podľa § 7 ods. 4. Jedno vyhotovenie lekárskeho posudku sa doručí aj lekárovi, s ktorým má poškodený uzatvorenú dohodu o poskytovaní zdravotnej starostlivosti.9)

Podľa § 8 ods. 4 zák.č. 437/2004 Z.z., lekársky posudok sa vydáva, len čo zdravotný stav poškodeného možno považovať za ustálený; ak ide o sťaženie spoločenského uplatnenia, spravidla až po uplynutí jedného roka od poškodenia na zdraví.

Podľa § 8 ods. 5 zák.č. 437/2004 Z.z., vzor lekárskeho posudku je uvedený v prílohe č. 2.

40. Podľa § 134 ods. 1 Zákonníka práce, priemerný zárobok na pracovnoprávne účely (ďalej len „priemerný zárobok“) zisťuje zamestnávateľ zo mzdy zúčtovanej zamestnancovi na výplatu v rozhodujúcom období a z obdobia odpracovaného zamestnancom v rozhodujúcom období. Doba práce nadčas, za ktorú bola dosiahnutá mzda za prácu nadčas zúčtovaná podľa § 121 ods. 4 poslednej vety, sa započítava do obdobia odpracovaného zamestnancom v rozhodujúcom období, v ktorom bola dosiahnutá mzda za prácu nadčas zúčtovaná. Do zúčtovanej mzdy podľa prvej vety sa nezahŕňa mzda za neaktívnu časť pracovnej pohotovosti na pracovisku (§ 96 ods. 3) a do obdobia odpracovaného zamestnancom sa nezahŕňa čas neaktívnej časti pracovnej pohotovosti na pracovisku.

Podľa § 134 ods. 2 Zákonníka práce, rozhodujúcim obdobím je kalendárny štvrťrok predchádzajúci štvrťroku, v ktorom sa zisťuje priemerný zárobok. Priemerný zárobok sa zisťuje vždy k prvému dňu kalendárneho mesiaca nasledujúceho po rozhodujúcom období a používa sa počas celého štvrťroka, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 134 ods. 3 Zákonníka práce, ak zamestnanec v rozhodujúcom období neodpracoval aspoň 21 dní alebo 168 hodín, používa sa namiesto priemerného zárobku pravdepodobný zárobok. Pravdepodobný zárobok sa zistí zo mzdy, ktorú zamestnanec dosiahol od začiatku rozhodujúceho obdobia, alebo zo mzdy, ktorú by zrejme dosiahol.

Podľa § 134 ods. 4 Zákonníka práce, priemerný zárobok sa zisťuje ako priemerný hodinový zárobok. Priemerný hodinový zárobok sa zaokrúhľuje na štyri desatinné miesta. Ak sa podľa pracovnoprávnych predpisov má použiť priemerný mesačný zárobok, postupuje sa tak, že priemerný hodinový zárobok sa vynásobí priemerným počtom pracovných hodín pripadajúcich v roku na jeden mesiac podľa týždenného pracovného času zamestnanca. Priemerný mesačný zárobok sa zaokrúhľuje na najbližší eurocent nahor.

Podľa § 134 ods. 5 Zákonníka práce, ak je priemerný zárobok zamestnanca nižší ako minimálna mzda, na ktorú by zamestnancovi vznikol nárok v kalendárnom mesiaci, v ktorom vznikla potreba priemerný zárobok použiť, zvýši sa priemerný zárobok na sumu zodpovedajúcu tejto minimálnej mzde. Ak u zamestnávateľa nie je odmeňovanie zamestnancov dohodnuté v kolektívnej zmluve a priemerný zárobok zamestnanca je nižší ako príslušný minimálny mzdový nárok (§ 120 ods. 4), zvýši sa priemerný zárobok na sumu zodpovedajúcu tomuto minimálnemu mzdovému nároku. Ak zamestnávateľ skráti ustanovený týždenný pracovný čas podľa § 85 ods. 5, zamestnávateľ zvýši priemerné zárobky dotknutých zamestnancov nepriamo úmerne skráteniu týždenného pracovného času odo dňa účinnosti tejto zmeny; opačný postup zamestnávateľ uplatní v prípade predĺženia ustanoveného týždenného pracovného času.

Podľa § 134 ods. 6 Zákonníka práce, ak sa zamestnancovi v rozhodujúcom období zúčtuje na výplatu mzda (časť mzdy), ktorá sa poskytuje za dlhšie obdobie ako kalendárny štvrťrok, na účely zisťovania priemerného zárobku sa určí jej pomerná časť pripadajúca na kalendárny štvrťrok. Zvyšná časť (časti)

sa zahrnie (zahrnú) do mzdy pri zisťovaní priemerného zárobku v ďalšom období (ďalších obdobiach). Počet rozhodujúcich období zamestnávateľ určí podľa počtu štvrťrokov, za ktoré sa mzda poskytuje. Mzda poskytnutá zamestnancovi pri príležitosti jeho pracovného výročia alebo životného výročia podľa § 118 ods. 3 sa považuje za mzdu poskytnutú za obdobie štyroch kalendárnych štvrťrokov. Pri určovaní pomerných častí mzdy zamestnávateľ prihliada na podiel obdobia odpracovaného zamestnancom v rozhodujúcom období alebo v ďalších rozhodujúcich obdobiach z fondu pracovného času na príslušné obdobie.

Podľa § 134 ods. 7 Zákonníka práce, ak zamestnanec vykonáva prácu v niekoľkých pracovných vzťahoch u toho istého zamestnávateľa, posudzuje sa mzda v každom pracovnom vzťahu samostatne.

Podľa § 134 ods. 8 Zákonníka práce, ak sa na účely výpočtu peňažných plnení vychádza podľa všeobecne záväzných právnych predpisov z priemerného mesačného čistého zárobku zamestnanca, tento zárobok sa zisťuje z priemerného mesačného zárobku odpočítaním súm poistného na sociálne poistenie, príspevku na doplnkové dôchodkové sporenie, preddavku poistného na zdravotné poistenie a preddavku na daň z príjmov fyzických osôb vypočítaných podľa podmienok a sadzieb platných pre zamestnanca v mesiaci, v ktorom sa tento zárobok zisťuje.

Podľa § 134 ods. 9 Zákonníka práce, ustanovenia odsekov 1 až 8 platia primerane na účely zisťovania pravdepodobného zárobku.

Podľa § 134 ods. 10 Zákonníka práce, podrobnosti zisťovania priemerného zárobku alebo pravdepodobného zárobku možno dohodnúť so zástupcami zamestnancov.

41. Vykonaným dokazovaním bolo nesporne preukázané, že žalobca po fyzickom útoku zo strany žalovaného dňa 06.05.2015 utrpel škodu na zdraví za ktorú zodpovedá v zmysle ust. § 420 Občianskeho zákonníka, čo nesporne vyplýva z právoplatného rozhodnutia Okresného súdu Prešov zo dňa 26.05.2016 pod sp.zn. 5T/30/2016 s dátumom právoplatnosti 26.05.2016.

42. Pri škode na zdraví v súlade s ust. § 444 Občianskeho zákonníka sa jednorázovo odškodňujú bolesti poškodeného, ako aj sťaženie jeho spoločenského uplatnenia.

43. Medzi stranami nebolo sporné, že žalovaný uhradil žalobcovi náhradu za škodu na zdraví v zmysle znaleckého posudku vypracovaného MUDr. Martinom Kováčom v rámci trestného konania zo dňa 06.06.2015 č. XXX/XXXX v celkovej výške 3.131 EUR. Prepočet bodového ohodnotenia zohľadňoval poškodenie zdravia za tržno-zmliaždenú ranu v temenej oblasti; vyklíbenie pravého ramenného zhybu, vyklíbenie pravého nadplecko-kľúčikového zhybu riešené operačne, pomliaždenie a krvná podliatina vnútornej plochy pravého predlaktia a prednej plochy ľavého predlaktia a kožnú odreninu pravého kolena.

44. Žalobca si v predmetnom konaní uplatnil ďalšiu náhradu za bolesť a to za zlomeninu kľúčnej kosti.

45. Zo záverov znaleckého posudku vypracovaného MUDr. Borisom Lisánskym č.XX/XXXX však nesporne vyplýva, že žalobca pri fyzickom útoku žalovaným dňa 6.5.2015 neutrpel zlomeninu kľúčnej kosti vpravo, keďže táto nie je popisovaná na RTG snímkach z doby bezprostredne po úraze; nie je zdokumentovaná pri MRI vyšetrení zo dňa 11.5.2015 a ani na RTG snímkach zo dňa 2.10.2018, ktoré sú súčasťou vyšetrenia žalobcu znalcom a ktoré tvoria prílohu znaleckého posudku, nakoľko nie je viditeľná žiadna stopa po zhojenej zlomenine pravej kľúčnej kosti. Uvedený záver korešponduje aj so správami zo zdravotnej dokumentácie bezprostredne po úraze žalobcu, konkrétne z prepúšťacej správy po hospitalizácii od 6.5.2015 do 14.5.2015 (čl.42) ako aj ďalších správ tvoriacich súčasť znaleckého posudku vypracovaného MUDr. Martinom Kováčom, pričom ani v jednej z nich sa neuvádza, že žalobca utrpel zlomeninu kľúčnej kosti. Prvá zmienka o uvedenom poškodení zdravia žalobcu je až v správe MUDr. Jozefa Bujňáka zo dňa 27.5.2015 (čl.39). Uvedený ošetrujúci lekár však túto diagnózu v lekárskejších správach bezprostredne po úraze neuvádzal napriek tomu, že realizoval výkon repozície pravého ramenného kĺbu žalobcu bezprostredne po úraze dňa 6.5.2015 (čl.11).

46. V danom prípade sa súd I. inštancie stotožňuje so záverom znaleckého posudku 88/2018, teda že žalobca pri úraze dňa 6.5.2015 neutrpel zlomeninu kľúčnej kosti vpravo, pokiaľ táto nebola popisovaná

na RTG snímkach z doby bezprostredne po úraze a nie je zdokumentovaná ani pri MRI vyšetrení zo dňa 11.5.2015. Zároveň nie je viditeľná akákoľvek stopa po zhojenej zlomenine pravej kľúčnej kosti, ani na RTG snímkach, ktoré realizoval znalec dňa 2.10.2018 a ktoré sú súčasťou vyšetrenia žalobcu znalcom.

47. Žalobca si ďalej uplatnil nárok na náhradu za bolesť za vyklbenie ramennej kosti operačne, v súvislosti so zákrokom realizovaným počas jeho hospitalizácie od 9.12. do 16.12.2015.

48. Zo záverov znaleckého posudku č. XX/XXXX nesporne vyplýva, že v rozhodnom období bola vykonaná artroskopická subatromiálna dekompresia v oblasti pravého ramena, teda operácia degeneratívne zmenenej subakromiálnej burzy pravého ramena, ktorá nie je priamym následkom úrazu ramena, ale skôr následkom jeho chronického preťažovania, pričom zásadne negatívny vplyv tu zohráva aj porucha neuroregulácie následkom kompresie miechových nervových koreňov pri degeneratívnom poškodení medzistavcových platničiek krčného segmentu chrbtice, na ktorú žalobca trpí.

49. Pokiaľ žalobca nenavrhol doplnenie dokazovania za účelom odstránenia rozporov medzi lekárskeho posudkom vypracovaným MUDr. Pavlom Lakatom a závermi znaleckého posudku XX/XXXX, potom podľa názoru súdu I. inštancie nebola preukázaná príčinná súvislosť ním uplatneného nároku na náhradu za ďalšiu bolesť v súvislosti s operačným zákrokom realizovaným v čase jeho hospitalizácie od 9.12. do 16.12.2015 ako priameho následku úrazu ramena, ktorý utrpel dňa 6.5.2015. Na základe vyššie uvedených skutočností, preto súd žalobu žalobcu v uvedenej časti zamietol.

50. Znalec v znaleckom posudku č. XX/XXXX uviedol, že žalobcovi v súvislosti s poškodením pravého ramena by patrila náhrada za bolesť podľa položky 128a s počtom bodov 35. V danom prípade však náhrada za bolesť v súvislosti s vyklbením pravého ramena žalobcu tomuto už bola priznaná v trestnom konaní na základe znaleckého posudku č. XXX/XXXX v položke označenej ako vyklbenie pravého ramenného zhybu s masívnym prekrvácанím svalovým v okolí s určením hodnoty 60 bodov, preto aj v tejto časti súd žalobu zamietol.

51. Ďalej si žalobca uplatnil nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v súvislosti s obmedzením pohyblivosti ramenného kĺbu vpravo, podľa položky 325c v rozsahu 300 bodov, na základe lekárskeho posudku vypracovaného MUDr. Pavlom Lakatom. Keďže ani v tomto prípade žalobca nenavrhol doplnenie dokazovania za účelom odstránenia rozporov lekárskeho posudku a záverov znaleckého posudku XX/XXXX, potom súd I. inštancie nemal za jednoznačne preukázané, že u žalobcu následkom poškodenia pravého ramena došlo k trvalým následkom a to k obmedzeniu pohyblivosti ramenného kĺbu vpravo ťažkého stupňa.

52. Zo záverov znaleckého posudku totižto vyplynulo, že klinické USG, ani RTG vyšetrenia pravého ramena objektívne nevysvetľujú drakonické obmedzenie rozsahu pohyblivosti pravého ramenného kĺbu u žalobcu. V prípade, ak by žalobca trpel tak ťažkým obmedzením po veľmi krátkej dobe rádovo niekoľkých týždňov by následkom nečinnosti svalov ramena došlo k ťažkým atrofickým zmenám, pričom v posudzovanom prípade je svalový aparát pravého ramenného pletenca žalobcu plne vyvinutý, v normálnej kondícii, bez akejkoľvek známky atrofie jednotlivých svalov pletenca, čo svedčí o normálnom používaní a plnom zaťažovaní pravého ramena žalobcom v prakticky normálnom režime. RTG nález na pravom ramene je až na počínajúce degeneratívne zmeny prakticky normálny a ultrazvukové vyšetrenie väzivového aparátu ramenného pletenca je prakticky negatívne.

53. Na základe uvedených skutočností, potom súd vyhovel žalobe v časti nároku náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v zmysle záverov znaleckého posudku č.88/2018 podľa položky 325d obmedzenie pohyblivosti ramenného kĺbu vpravo stredného stupňa hodnoteného počtom bodov 100.

54. Ďalej vykonaným dokazovaním bolo nesporne preukázané, že žalobca po fyzickom napadnutí žalovaným utrpel aj psychickú ujmu, ktorá bola ustálená znaleckým posudkom vypracovaným MUDr. Katarínou Ackermanovou č.XX/XXXX. U žalobcu nastala psychická ujma v podobe post-traumatickej stresovej poruchy s chronickým priebehom súčasne s dystýmiou, s dysfóriou a úzkostnou nepohodou, ktoré sú komplikované a udržiavané reaktívnym paranoidným vývojom, perzistujúcou somatoformnou bolestivou poruchou a miernou neurokognitívnou poruchou. Na základe uvedeného, potom znalkyňa určila bodové hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia trvalých psychických následkov poškodenia zdravia položkou č. 255 - vážne duševné poruchy vzniknuté pôsobením otrasných

zážitkov, alebo iných nepriaznivých psychologických činiteľov v podobe post-traumatickej stresovej poruchy s chronickým priebehom v rozsahu 650 bodov a položkou č. 254 - vážne duševné poruchy po iných ťažkých poraneniach, okrem poranenia hlavy v podobe poruchy adaptácie na záťažovú situáciu s protrahovanou depresívne úzkostnou reakciou s dystýmiou a dysfóriou a úzkostnou nepohodou v rozsahu 390 bodov, ktoré zvýšila o 50% na celkovú hodnotu 585-tich bodov.

55. V zmysle opatrenia vydaného Ministerstvom zdravotníctva SR oznámeného pod č. 15/2014 je výška náhrady za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia v roku 2014 v rozsahu 16,48 eur. Žalobcovi tak patrí náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa položky 325d vo výške 1.648 EUR (100 bodov) a položky č.255 a 254 vo výške 20.352,28 EUR (1.235 bodov).

56. Podľa § 153 ods.1 CSP, strany sú povinné uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania.

Podľa § 153 ods.2 CSP, na prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany, ktoré strana nepredložila včas, nemusí súd prihliadnuť, najmä ak by to vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania alebo vykonanie ďalších úkonov súdu.

Podľa § 153 ods.3 CSP, ak súd na prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany neprihliadne, uvedie to v odôvodnení rozhodnutia vo veci samej.

57. Z ust. § 153 CSP nesporne vyplýva, že strany sú povinné prostriedky procesného útoku a procesnej obrany uplatniť včas s tým, že tieto nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť skôr, pokiaľ by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania. Súd nemusí prihliadnuť na tie prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, ktoré sporovou stranou neboli predložené včas a to najmä ak by si to vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania.

58. V danom prípade súd I. inštancie s poukazom na zásadu sudcovskej koncentrácie v zmysle ustanovenia § 153 CSP neprihliadal na prostriedky procesnej obrany žalovaného vrátane hmotno-právnej námietky v jeho vyjadrení zo dňa 7.5.2021 predloženom na pojednávaní konanom dňa 10.5.2021, ktoré boli súčasne na pojednávaní prednesené z dôvodu, že tieto neboli uplatnené včas, pričom žalovaný neuviedol žiadne objektívne okolnosti, ktoré by mu bránili vyjadrenie vo veci samej súdu doručiť tak, aby súd mal vytvorený dostatočný časový priestor na zabezpečenie písomného stanoviska žalobcu k uvedenému vyjadreniu so zachovaním všetkých jeho procesných práv a povinností. Jeho obsahom boli námietky proti záverom znaleckého posudku č.XX/XXXX s návrhom na vykonanie kontrolného znaleckého dokazovania z dôvodu rozdielných záverov znaleckých posudkov č.XX/XXXX a XX/XXXX v rozsahu bodového hodnotenia trvalých psychických následkov poškodenia zdravia žalobcu, pričom posledný z uvedených znaleckých posudkov bol právnenému zástupcovi žalovaného doručený ešte 31.7.2020. Ďalším dôvodom, pre ktorý súd I. inštancie v súlade s ust. § 153 CSP neprihliadal na vyjadrenie žalovaného bola skutočnosť jeho doručenia na pojednávaní vo veci samej a z dôvodu zachovania procesných práv a povinností žalobcu by bolo nevyhnutné uvedené pojednávanie odročiť a umožniť žalobcovi v primeranej lehote zaujať stanovisko k uvedenému vyjadreniu vrátane hmotno-právnej námietky.

59. Napriek vyššie uvedeným skutočnostiam je námietka premlčania vznesená žalovaným voči nároku za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa pol. 254 nedôvodná. Z obsahu znaleckého posudku totižto nie je možné vyvodiť záver tvrdý žalovaným, teda že pre účely určenia bodového hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia pod pol. 254 bol zdravotný stav žalobcu ustálený do 2 rokov od úrazu. Z obsahu uvedeného znaleckého posudku totižto vyplýva, že v priebehu dvoch rokov od úrazu sa u žalobcu rozvinula uvedená duševná porucha, avšak neuvádza, že v tom čase už bol zdravotný stav žalobcu ustálený natoľko, že bolo možné realizovať bodové hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia.

60. Pokiaľ aj v znaleckom posudku č.XX/XXXX znalkyňa okrem post-traumatickej stresovej poruchy uviedla, že žalobca trpí aj ďalšou duševnou poruchou a to dystýmiou, podľa názoru súdu I. inštancie nešlo o novú skutkovú okolnosť, keďže príznaky uvedenej duševnej poruchy popísané v znaleckom posudku v plnom rozsahu korešpondujú so skutkovými tvrdeniami žalobcu a zodpovedajú aj správam z psychiatrických vyšetrení, ktoré sú súčasťou súdneho spisu (aspoň 2 roky depresívnej nálady, pokles

energie, insomnia, strata sebadôvery, ťažkosti s koncentráciou, častá plačlivosť, pocit beznádeje alebo zúfalstva, pesimistický výhľad do budúcnosti, sociálne stiahnutie a menšia zhovorčivosť). V takomto prípade potom samotná zmena položky bodového hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia nie je takou podstatnou zmenou rozhodujúcich skutočností, ktorú by bolo možné považovať za zmenu žaloby v zmysle ustanovenia § 140 CSP.

61. Žalobca si ďalej uplatnil nárok na zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v rozsahu 50 %.

62. Zvýšenie náhrady za bodové hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia podľa § 5 ods. 5 zák. č. 437/2004 Z.z. predpokladá existenciu ďalších skutočností umožňujúcich záver, že obmedzenie poškodeného nemožno vyjadriť len základným hodnotením a odškodnením. Zvýšenie náhrady podľa tohto ustanovenia predpokladá, že základné ohodnotenie plne nevyjadruje dôsledky zhoršeného zdravotného stavu na životné úkony poškodeného, lebo škoda na zdraví viedla k ťažkým následkom, ktoré podstatne obmedzujú, menia alebo znemožňujú ďalšie uplatnenie v živote. Postup podľa uvedeného ustanovenia prichádza do úvahy iba v skutočne výnimočných prípadoch hodných osobitného zreteľa, kde možnosti poškodeného sú veľmi výrazne obmedzené alebo celkom stratené v porovnaní s vysokou a mimoriadnou úrovňou jeho kultúrnych, športových alebo iných aktivít v dobe pred vznikom škody na zdraví. Taktiež sa musí jednať o výnimočný prípad v porovnaní s inými, pokiaľ o sťaženie spoločenského uplatnenia v prípadoch s obdobným zdravotným poškodením ide. Navyše z dikcie uvedeného zákonného ustanovenia vyplýva, že následky zranenia poškodeného musia byť v rozsahu a intenzite porovnateľnej so zdravotným poškodením, pri ktorom sa takto poškodeným osobám priznáva invalidita (rozsudok Krajského súdu Bratislava 4Co/293/2014).

63. Najvyšší súd v rozhodnutí pod sp. zn. 5Cdo 212/2012, ktoré bolo neskôr publikované v zbierke stanovísk Najvyššieho súdu SR ako judikát R 35/2013 dospel k záveru, podľa ktorého ustanoveniu § 5 ods. 5 zák. č. 437/2004 Z.z. zodpovedá interpretácia, podľa ktorej je priznanie invalidity jedným, nie však jediným z predpokladov, pri splnení ktorého môže súd náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia zvýšiť, najviac o 50 %.

64. V rozhodnutí pod sp. zn. 3Cdo 192/2015 uviedol, že odškodnenie za sťaženie spoločenského uplatnenia má vo svojej podstate predstavovať náhradu za preukázateľne nepriaznivé dôsledky pre život a životné úkony poškodeného, pre uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo pre plnenie jeho spoločenských úloh. Pri posudzovaní otázky, či ide o prípad hodný osobitného zreteľa a určovanie rozsahu odškodnenia musí súd dbať nato, aby jeho rozhodnutie rešpektovalo princíp proporcionality.

65. Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojom rozsudku z 21.6.2018 pod sp. zn. 3Cdo 209/2017 uviedol, že pri rozhodovaní o zvýšení náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia súd zohľadňuje jednak tie stránky, ktoré sú spoločné pre život všetkých ľudí /možnosť vykonávať bežné životné úkony, postarať sa o svoju hygienu, stravovanie, obliekať sa, žiť prípadne rodinným životom, realizovať sa v partnerskom vzťahu, mať detí/, jednak tie stránky, ktoré sú osobitné u každého jednotlivca zvlášť vzhľadom na jeho spoločenské dovtedajšie pôsobenie. Jednotiacim hľadiskom pri určení adekvátneho zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia je, aby obe tieto stránky boli zohľadnené tak, že ich vzájomná jednota vyjadrí primeranosť priznanej náhrady. Zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v hornej hranici podľa názoru dovolacieho súdu prichádza do úvahy iba v prípade straty životných príležitostí po celý zvyšok života, v ktorých je poškodený takmer vyradený zo života a kedy jeho predpoklady pre plnenie životných funkcií sú bezmála alebo celkom zmarené.

66. V uvedenom rozhodnutí Najvyšší súd Slovenskej republiky preskúmaval zachovanie zásady primeranosti v prípade priznania mimoriadneho zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia v rozsahu 25 %.

67. V preskúvanom prípade bolo zistené, že poškodený utrpel početné zranenia v 22. roku veku svojho života, pred úrazom viedol bežný život mladého človeka, nedosahoval mimoriadne výkony, či už v osobnej, pracovnej, kultúrnej alebo športovej oblasti. Ukončené mal základné vzdelanie, bol nezamestnaný, hral futbal v miestnom klube a bol dobrovoľným hasičom. Po úraze spôsobenom pri dopravnej nehode zavinenej treťou osobou sa mu zásadne zmenil jeho dovtedajší svet v každej oblasti

života a bol vyradený aj z bežných činností. V dôsledku úrazu sa stal nesebestačným, odkázaným na pomoc iných osôb. Mal výrazne ochrnuté všetky štyri končatiny, používal invalidný vozík, ktorý bez pomoci iného nedokázal ovládať. Výrazne bol obmedzený aj v pohybe neochrutej časti tela. Jeho stav sa po opakovaných operáciách chrbtice čiastočne ustálil, avšak s trvalými následkami /bolestí celého tela, unikanie moču, nedomykavosť ritných zvieračov, neschopnosť žiť normálnym pohlavným životom/. Nedokázal vykonávať základné hygienické potreby bez cudzej pomoci, sám sa obliecť a obuť. Jeho psychika bola narušená a spojená s úzkosťou a bezmocnosťou. Bol vylúčený z možnosti uplatniť sa v pracovnom zaradení s poukazom na pokles jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 %.

68. V danom prípade súdy dospeli k jednoznačnému záveru o primeranosti zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v rozsahu 25 % z dôvodu, že u poškodeného nešlo o úplné ochrnutie jeho končatín, ktoré by znamenalo úplnú stratu schopností akéhokoľvek pohybu. Súčasne nešlo o prípad ležiaceho pacienta vyžadujúceho si podávanie umelej výživy, polohovanie bez akejkoľvek komunikácie, teda nešlo o prípad najzávažnejšieho možného sťaženia sa uplatnenia v živote. S uvedenými závermi súdov nižšieho stupňa sa v preskúmanom prípade stotožnil aj Najvyšší súd Slovenskej republiky.

69. S poukazom na vyššie uvedené rozhodnutia potom možno konštatovať, že aplikácia ust. § 5 ods. 5 zák. č. 437/2004 Z.z. prichádza do úvahy iba v prípade, ak následky zranenia poškodeného sú v rozsahu a intenzite porovnateľnej so zdravotným poškodením, pri ktorom sa takto poškodeným osobám priznáva invalidita. Je pravdou, že aplikované hmotnoprávne ustanovenie nekladie zákonnú podmienku pre mimoriadne zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia priznanie tejto invalidity, ale vo svojom znení výslovne uvádza, že musí ísť o prípad, ktorý je porovnateľný s prípadom, pri ktorom k priznaniu invalidity došlo.

70. Je nesporné, že žalovanému na základe odborného posudku zo dňa 4.5.2016 bola z dôvodu choroby podporného a pohybového aparátu po úraze, stavu po zlomeninách kosti lebky a v súvislosti s diagnostikovanou post-traumatickou stresovou poruchou priznaná miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v rozsahu 60 %. Odborným posudkom zo dňa 27.6.2018 po opätovnom preskúmaní zdravotného stavu žalobcu bola u tohto miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách zvýšená na 75%.

71. V porovnaní s prípadom posudzovaným v konaní pred Najvyšším súdom pod sp.zn. 3Cdo/209/2017 Z.z. má súd I. inštancie za to, že u žalobcu nie sú splnené podmienky na priznanie mimoriadneho zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia v rozsahu 50 %. Zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v hornej hranici podľa názoru dovolacieho súdu prichádza do úvahy iba v prípade straty životných príležitostí po celý zvyšok života, v ktorých je poškodený takmer vyradený zo života a kedy jeho predpoklady pre plnenie životných funkcií sú bez mála, alebo celkom zmarené. Išlo by zrejme o prípady poškodených s úplným ochrnutím končatín, ktoré by znamenalo úplnú stratu schopnosti akéhokoľvek pohybu; prípady ležiacich pacientov vyžadujúci si podávanie umelej výživy, polohovanie a bez schopnosti akejkoľvek komunikácie.

72. Vzhľadom na výrazne zníženú mieru schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a pretrvávajúce trvalé psychické následky poškodenia zdravia, ktoré vo významnej miere znížili kvalitu jeho života, ktorá sa prejavuje deficitom v oblasti pracovnej, kultúrnej, športovej, sociálnej a rodinnej mal súd I. inštancie za to, že je dôvodné zvýšiť priznanú náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v rozsahu 10-tich %. Pre pohybové problémy po úraze potrebuje pomoc nielen pri bežných činnostiach, ale je odkázaný na pomoc aj pri prácach v záhrade a pri údržbe rodinného domu. Nedokáže fyzicky pracovať a športovať tak ako pred úrazom a trpí pocitmi zníženého sebavedomia a sebahodnotenia v dôsledku zníženého fyzického a kognitívneho výkonu. V noci sa budí na úzkostné sny, potom sa cíti unavený a vyčerpaný a má ťažkosti s koncentráciou a pozornosťou. Stratil záujem a potešenie zo spoločenských aktivít v dôsledku obáv, ale aj v dôsledku nedôvery a vzťahovačných myšlienok, že ho druhí ľudia ohovárajú. Vyhýba sa kontaktu s neznámymi ľuďmi, v neznámom prostredí sa necíti komfortne, prežíva sociálnu úzkosť a preto vyhľadáva samotu. Na základe vyššie uvedených skutočností, tak žalobcovi patrí náhrada za zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia v rozsahu 2.200 EUR.

73. Žalobca si ďalej uplatnil nárok na nemajetkovú ujmu vo výške 5.000 eur z dôvodu, že po fyzickom napadnutí sa od základu zmenil celý jeho život, má strach voľne sa pohybovať, prenasledujú ho zlé

сны, trpí zvýšeným potením. V dôsledku pretrvávajúcich zdravotných problémov, ktoré vyústili až k uznaniu invalidity žalobcovi padli všetky plány, nedokáže myslieť pozitívne na budúcnosť. Po dlhodobej rekonvalescencii prestal vykonávať prácu, stratil kontakty so svojimi kolegami a je neustále vystavený otázkam z okolia, čo sa s ním deje. Znížená mobilita ho vylúčila okrem pracovných vzťahov aj zo štandardných vzťahov so širšou rodinou a priateľmi.

74. V danom prípade súd poukazuje na rozhodnutie KS v Prešove pod sp. zn. 16Co/107/2013 zo dňa 30.9.2013, zo záverov ktorého vyplýva, že pri škode na zdraví je prípadná nemajetková ujma krytá v slovenskej právnej úprave cez ustanovenia zákona o odškodňovaní bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia. Oba tieto nároky sú nárokmi nemajetkovej ujmy odškodňované podľa § 44 Občianskeho zákonníka. Iné druhy nárokov nemajetkovej ujmy právny poriadok v SR výslovne neupravuje, a z tohto dôvodu tu nie je priestor tieto zložky práva uplatňovať cez ochranu osobnosti. Aj nároky v oblasti súkromia totiž pokrýva zák. č. 437/2004 Z. z., pretože poskytuje náhradu pre obmedzené možnosti poškodeného nielen žvite, ale aj v spoločnosti.

75. Ochrana osobnosti v Občianskom zákonníku je upravená v ust. § 11 - 16, kde zakotvuje každej fyzickej osobe právo na ochranu jej osobnosti voči všetkým. Teda právo na ochranu osobnosti jej dôsledkom neoprávneného zásahu iných do jej osobnostných práv. Tieto osobnostné práva nemajú majetkový charakter, a preto neoprávneným zásahom do nich spravidla ani nevznikajú majetkové ujmy, avšak od peňažného odškodnenia nemajetkovej ujmy je potrebné odlišiť prípady odškodnenia, ktoré môžu vzniknúť ako následok zásahu do nemajetkovej sféry. Preto v súvislosti, ak so zásahom do práv spätých s osobnosťou a jej rozvojom vznikne fyzickej osobe aj škoda, fyzická osoba môže uplatniť aj právo na náhradu škody, pokiaľ sú splnené predpoklady na vznik zodpovednosti za škodu ustanovené Občianskym zákonníkom. V prípade náhrady nemajetkovej ujmy možno prijať aj práva na náhradu škody, avšak tieto treba chápať v rozsahu, v akom sa chápe majetková ujma. Ale ak náhrada škody umožňuje aj náhradu nemajetkovej ujmy, tak pre tento prípad sú ustanovenia zákona špecifické, a preto je vylúčené uplatňovať si ich z ochrany osobnosti.

76. Z doterajšej súdnej praxe nie sú známe judikované rozhodnutia, aby ten, kto má poškodené zdravie, mal nárok na náhradu cez ust. § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka. V danom prípade všetky nároky, ktoré vzniknú zásahom do zdravia, telesnej integrity, rodinného, ako aj súkromného života poškodeného, sa uplatňujú v rámci odškodňovania bolesti poškodeného a sťaženia spoločenského uplatnenia, ktoré sa realizujú cez zák. č. 437/2004 Z. z.

77. S uvedeným záverom odvolacieho súdu sa stotožnil aj ÚS SR v uznesení zo dňa 13.8.2014 pod sp. zn. I ÚS 426/2014, zo záverov ktorého vyplýva, že nepochybne dôsledky poškodenia zdravia sa prejavujú vo viacerých sférach súkromného, ako aj rodinného života poškodeného. Z pohľadu citovanej platnej právnej úpravy je však zrejmé, že tieto ujmy sú kryté inštitútom sťaženia spoločenského uplatnenia a odškodňované jednorazovo na základe bodového ohodnotenia v závislosti od rozsahu obmedzení pri uplatnení v živote a spoločnosti. Citované ust. zák. č. 437/2004 Z. z. teda upravujú náhradu za dôsledky poškodenia zdravia v pracovnom, kultúrnom, súkromnom, manželskom, ale napr. aj v politickom či športovom živote. Pokrývajú teda náhradu všestranných obmedzení poškodeného v rôznych sférach jeho života pri plnení jeho rôznych spoločenských úloh, ktoré sa prejavili ako dôsledok poškodenia zdravia. Z uvedeného dôvodu potom nevzniká právny nárok na náhradu nemajetkovej ujmy podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pretože vyššie uvedené ujmy sú odškodňované prostredníctvom inštitútu sťaženia spoločenského uplatnenia.

78. Keďže všetky žalobcom tvrdené obmedzenia v súvislosti s poškodením zdravia sú odškodnené prostredníctvom inštitútu sťaženia spoločenského uplatnenia, potom jeho nárok na náhradu nemajetkovej ujmy je v plnom rozsahu nedôvodný.

79. V zmysle ust. § 449 ods. 1 Občianskeho zákonníka pri škode na zdraví sa uhradzujú aj účelné náklady spojené s liečením. Charakteristickým pre tento druh náhrady škody je, že oprávnenou osobu požadovať úhradu nákladov na liečenie je nielen poškodený, ktorý utrpel ujmu na zdraví a ktorá si vyžiadala liečbu, ale aj iná tretia osoba, ktorá náklady na liečbu vynaložila za poškodeného, pričom nie je rozhodujúci príbuzenský ani iný právny vzťah medzi poškodeným a touto osobou. Právo na náhradu nákladov na liečenie má táto tretia osoba aj vtedy, ak zranenie poškodeného, na ktorého liečbu boli náklady vynaložené, malo za následok smrť. Účelnými nákladmi spojenými s liečením sa

rozumejú nielen výdaje na zdravotné a rehabilitačné pomôcky, prípadne na pomoc tretej osoby, ktorú poškodený počas doby nemoci potreboval, ale tiež výdaje na tzv. diétne stravovanie, ktorého potreba vznikla v súvislosti s liečením následkov poškodenia zdravia. Nákladmi podľa § 449 ods. 1 Občianskeho zákonníka sú nielen účelne vynaložené náklady v užšom slova zmysle, teda výdavky, ktoré poškodený priamo vynaložil na dosiahnutie zlepšenia zdravotného stavu alebo na vyliečenie, ale i v širšom zmysle, keď sa do nákladov liečenia počítajú výdavky na výdatnejšiu stravu, náklady spojené s opatrovateľskou službou a pod.

80. Súdna prax vykladá pojem účelne vynaložených nákladov spojených s liečením v širšom slova zmysle (R 26/1982), keď za liečebné náklady považuje nielen náklady na samotnú liečbu poškodeného, ktoré vedú k jeho zlepšeniu zdravia, ale aj náklady za rehabilitáciu poškodeného, na prilepšenie k strave, preukázateľne a účelne vynaložené na návštevy najbližších príbuzných poškodeného v zdravotníckom zariadení priaznivo vplývajúce a urýchľujúce liečebný proces (R 28/1980), na ošetrovateľa, osobného asistenta alebo pomocníčky v domácnosti pri domácich prácach. Účelnosť nákladov sa posudzuje podľa toho, či boli vynaložené na liečebné úkony alebo lekárske zákroky, vďaka ktorým sa poškodený vyliečil úplne alebo aspoň prispeli k zlepšeniu jeho zdravotného stavu.

81. Na základe uvedeného, tak žalobcovi patria liečebné náklady pozostávajúce z cestovného v súvislosti s návštevou odborných ambulancií, ako aj ústavných zariadení.

82. Podľa názoru súdu I. inštancie však žalobcovi patria uvedené cestovné náhrady vo vzťahu liečenia fyzického poškodenia iba do doby vydania odborného posudku o invalidite dňa 04.05.2016, kedy možno považovať jeho zdravotný stav za ustálený. Pokiaľ však ide o psychickú ujmu, táto sa podľa záverov znaleckého posudku MUDr. Ackermanovej č. XX/XXXX rozvinula v priebehu 2 rokov od úrazu, v takomto prípade patria žalobcovi náklady za liečenie za celé obdobie dvoch rokov od úrazu.

83. Nakoľko žalobca nešpecifikoval hodnotu uplatnených cestovných náhrad, súd tieto priznal vo výške cestovného verejným hromadným dopravným prostriedkom podľa platného cenníka prepravnej spoločnosti SAD Prešov. Na základe uvedeného, tak hodnota cestovného za jednu cestu Lipany - Ďačov - 4 km patrí náhrada v rozsahu 0,50 Eur (uplatnená žalobcom), Sabinov - Ďačov - 14,4 km vo výške 1,30 EUR a Prešov - Ďačov - 32,5 km vo výške 2,10 EUR.

84. Na základe uvedeného, tak žalobcovi patria liečené náklady pozostávajúce z cestovného vyčíslené na čl. 22 za návštevu anesteziológie, fyzioterapie, interného vyšetrenia, krčného, traumatológie a neurológie vo výške 12 x 2,10 EUR; 24 x 1,30 EUR a 2 x 0,50 EUR vo výške 57, 40 EUR; ďalej za návštevu neurológie, obvodného lekára, ortopédie, psychiatrickej a psychologickkej ambulancie podľa vyčíslenia na čl. - 23 17 x 2,10 EUR, 2 x 1,30 EUR a 18 x 0,50 EUR vo výške 47,30 EUR; za návštevu psychologickkej ambulancie a rehabilitácie podľa vyčíslenia na čl. 24 - 14 x 2,10 EUR a 26 x 1,30 EUR vo výške 63,20 EUR a za rehabilitácie podľa vyčíslenia na čl. 25 vo výške 36 x 1,30 EUR v sume 46,80 EUR. Ďalej súd I. inštancie priznal žalobcovi cestovné náhrady podľa vyčíslenia na čl. 93 za návštevu psychiatrickej ambulancie MUDr. Segľovej, neurológie, fyzioterapie 08.03.2016, magnetickej rezonancie 04.04.2016 a ortopédie 22.04.2016 s výnimkou fyzioterapie, rehabilitačných cvičení a ortopédie po dátume 04.05.2016 vo výške 14 x 1,30 EUR a 12 x 2,10 EUR v sume 43,40 EUR a podľa vyčíslenia na čl. 94 za návštevu krčného a psychologickkej ambulancie 2 x 1,30 EUR a 26 x 2,10 EUR v sume 57,20 EUR. Na základe uvedeného tak žalobcovi bola priznaná náhrada cestovného za návštevy odborných ambulancií a ústavných zariadení v celkovej výške 315,30 EUR.

85. Ďalej žalobcovi patrí náhrada za kúpu liekov dňa 21.01.2016 (Aescin, Novalgin - čl. 91) vo výške 5,64 EUR, 22.12.2015 (Batrafen, Dithiaden - čl. 92) vo výške 5,51 EUR, 21.10.2015 (Degan a Novalgin - čl. 52) vo výške 3,41 EUR, 16.06.2015 (Milgamma a Ketonol - čl. 49) vo výške 6,57 EUR, 22.12.2015 (Novalgin a AESCIN - čl. 92) vo výške 5,56 EUR a Neuromultivitamín zo dňa 19.02.2016 vo výške 4,80 EUR, v celkovej výške 31,49 EUR.

86. Ďalej súd priznal žalobcovi náklady za zaplatené poplatky a to za vypísanie nálezu pre sociálne účely na čl. 53 vo výške 10 EUR a za zdravotné služby vo výške 1 EUR (čl. 92). Ďalšie poplatky, teda za potvrdenie PN, poštovného, vrátane kopírovania podkladov z archívu v trestnoprávnom konaní preukázané neboli.

87. Taktiež žalobcovi patrí náhrada cestovného za kúpeľnú liečbu v Bojniciach vo výške 2 x 18,60 EUR a za zaplatený poplatok za kúpeľnú liečbu vo výške 74,48 EUR (čl. 38 a 48).

88. Podľa názoru súdu I. inštancie patrí žalobcovi aj náhrada vecnej škody pozostávajúca z ceny letenky v súvislosti s plánovanou návštevou v USA po započítaní vrátenej úhrady leteckou spoločnosťou. Vykonaným dokazovaním bolo nepochybne preukázané, že žalobca mal vycestovať do zahraničia v čase po fyzickom útoku žalovaným a z dôvodu dlhodobej práceneschopnosti sa tejto cesty zúčastniť nemohol. Ošetrojúci lekár dňa 12.06.2015 (čl. 24) vydal žalobcovi potvrdenie, že jeho nepriaznivý stav mu ani neumožňuje cestu do zahraničia. Na základe uvedeného, tak súd dospel k jednoznačnému záveru, že uvedená vecná škoda vznikla žalobcovi v priamej príčinnej súvislosti s protiprávnym konaním žalovaného.

89. Keďže žalobca za letenky zaplatil 112,90 EUR a 485,03 EUR, po vrátení storno sumy letenky vo výške 139,54 EUR mal tak nárok na náhradu škody vo výške 345,49 EUR.

90. Ďalej žalobcovi za dobu práceneschopnosti v súlade s ust. § 879w Občianskeho zákonníka patrí podľa § 446 OZ náhrada straty na zárobku vo výške rozdielu medzi priemerným zárobkom, ktorý dosahoval pred vznikom škody a náhradou, ktorá mu bola vyplatená v dôsledku choroby.

91. Pokiaľ ide o priemerný zárobok, tento sa určuje v zmysle ust. § 134 Zákonníka práce a rozhodujúcim obdobím v zmysle ust. § 134 ods. 2, je kalendárny štvrťrok predchádzajúci štvrťroku, v ktorom sa zisťuje priemerný zárobok, v danom prípade mzda dosahovaná žalobcom v mesiacoch 1-3/2015 vo výške 2.216,85 EUR (súčet hrubej mzdy január 2015 - 859,44 EUR, február 2015 - 611,86 EUR a marec 2015 - 745,35 EUR) delené počtom skutočne odpracovaných hodín v rozsahu 496 hodín, teda priemerný hodinový zárobok predstavuje sumu 4,4694 EUR na hodinu vynásobený priemerným počtom pracovných hodín pripadajúcich v roku na jeden mesiac, v danom prípade pri týždennom pracovnom čase 40 hodín, v rozsahu 174 hodín. Z uvedeného teda vyplýva, že žalobcovi by v zmysle ust. § 446 Občianskeho zákonníka po dobu práceneschopnosti patrila náhrada vo výške zodpovedajúcej rozdielu medzi priemerným zárobkom v sume 777,68 EUR (4,4694 EUR X 174 hodín) a náhrady vyplatenej pri chorobe. Keďže žalobca si predmetnou žalobou uplatnil nárok na náhradu mzdy vo výške rozdielu čistej mesačnej mzdy v sume 623,67 EUR a nemocenského, ktoré mu bolo rozhodnutím sociálnej poisťovne zo dňa 09.06.2015 priznané vo výške 14,86551000 EUR za deň, teda v sume nižšej, v akej by mu táto náhrada patrila, preto súd prvej inštancie priznal žalobcovi náhradu mzdy vo výške 148,24 EUR - máj 2015 (PN 26 dní, príjem 3 dni - 89,07 EUR vo výške 623,67 EUR - 89,07 EUR - PN 386,36 EUR), jún, september, november 2015 a apríl 2016 vo výške 177,87 EUR (623,67 EUR - nemocenské 30 dní vo výške 445,80 EUR); júl, august, október, december 2015, január, marec 2016 vo výške 163,01 EUR (623,67 EUR - PN 31 dní - 460,66 EUR); február 2016 vo výške 192,73 EUR (623,67 EUR - PN 29 dní - 430,94 EUR) a máj 2016 za PN 4 dní 89,07 EUR - 44,58 EUR), v celkovej výške 2.075 EUR.

92. Súd I. inštancie zamietol návrh žalovaného na vykonanie kontrolného znaleckého dokazovania znaleckým ústavom z odboru psychiatrie za účelom posúdenia rozporov bodového ohodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia znaleckými posudkami 25/2019 a 11/2020. Z obsahu uvedených znaleckých posudkov nesporne vyplýva, že obe znalkyne vo svojej podstate dospeli k totožnému záveru, akú psychickú ujmu žalobca po napadnutí žalovaným utrpel a samotný rozdiel v bodovom hodnotení podľa názoru súdu prvej inštancie neodôvodňuje postup podľa § 207 ods. 3 CSP.

93. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

94. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

95. V prípade, ak súd prejednáva v spoločnom konaní viacero právnych vecí, považuje sa pre účely rozhodnutia o náhrade trov konania každá z týchto vecí za samostatnú. V takom prípade treba samostatne posúdiť mieru úspechu a neúspechu účastníkov, ďalej zvážiť, či neúspech nebol len v nepatrnej časti, alebo či rozhodnutie o výške plnenia nezáviselo od znaleckého posudku alebo úvahy

súdu, a to samostatne vo vzťahu ku každej z týchto vecí. Uvedené konania o čiastkových nárokoch majú totiž spoločné iba to, že sa o nich rozhoduje v jednom konaní (uznesenie NS SR z 11.10.2012 pod sp. zn. 3MCdo/11/2011).

96. CSP nemá ustanovenie obdobné ust. § 142 ods. 3 O. s. p., ktoré sa uplatňovalo ako lex specialis vo vzťahu ust. § 142 ods. 2 O. s. p. Na rozdiel od predchádzajúcej právnej úpravy, nová právna úprava už neobsahuje 3 špeciálne skutkové podstaty, ale len 2. Na prvom mieste je zásada úspechu a v prípadoch, keď má strana sporu vo veci úspech len čiastočný, platí pravidlo obsiahnuté v § 252 ods. 2 CSP. Nepatrný neúspech CSP aktuálne nepozná a zohľadňuje sa teda každý neúspech, a to vrátane neúspechu v časti príslušenstva pohľadávky. Zásadu úspechu vo veci treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nemožno ho totiž ad absurdum zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti (str. 906 Komentára k CSP, nakladateľství C. H. Beck).

97. Na základe uvedeného, preto súd vo vzťahu k priznanému nároku na náhradu za bolesť, sťaženie spoločenského uplatnenia a zvýšenie spoločenského uplatnenia priznal žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % z prisúdenej sumy, keďže rozhodnutie súdu v tomto prípade záviselo od jeho úvahy a od záverov znaleckého posudku.

98. Žalobca si v predmetnom konaní uplatnil právo na náhradu tzv. ďalšej škody vo výške 3.094,56 EUR pozostávajúcej z cestovných náhrad, poplatkov za lieky a v zdravotníckych zariadeniach, poplatkov za kúpeľnú liečbu, náhrady za letenku a náhrady mzdy počas PN v celkovej výške 3.094,56 EUR.

99. Keďže žalobcovi bol z uplatneného nároku priznaný nárok v rozsahu 2.889,96 EUR, čo predstavuje 93 % z hodnoty, súd o nároku na náhradu trov konania v uvedenej časti rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu percentuálneho rozdielu úspechu a neúspechu v spore, teda v rozsahu 86 % (úspech 93 % a neúspech 7 %).

100. S poukazom na zamietnutie žaloby v časti uplatneného nároku na nemajetkovú ujmu, súd rozhodol o nároku na náhradu trov konania postupom podľa § 255 ods. 1 CSP a úspešnému žalovanému voči neúspešnému žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

101. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

Podľa § 470 ods. 2 CSP, právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní vecí, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany.

Podľa § 470 ods. 3 CSP, na lehoty, ktoré dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona neuplynuli, sa použijú ustanovenia tohto zákona; ak však zákon doteraz ustanovoval lehotu dlhšiu, uplynie lehota až v tomto neskoršom čase.

Podľa § 470 ods. 4 CSP, konanie začaté do 30. júna 2016 na vecne, miestne, kauzálne a funkčne príslušnom súde podľa predpisov účinných do 30. júna 2016 dokončí súd, na ktorom sa konanie začalo.

102. Podľa čl. 4 ods. 1 CSP, ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci.

103. Podľa § 251 CSP, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

Podľa § 259 CSP, ak pri dokazovaní vznikne povinnosť, ktorá je spojená s výdavkami inej osoby, má táto osoba tie isté práva a povinnosti pri ich uplatnení ako svedok.

104. Keďže nová procesná úprava nenachádza svoj ekvivalent ust. § 148 CSP (náhrada trov štátu), možno tu použiť len všeobecné ust. § 251 CSP, ktoré v sebe zahŕňa všetky trovy súdneho konania, teda aj trovy štátu a tiež ust. § 259 CSP, z ktorého vyplýva, že ak pri dokazovaní vznikne povinnosť,

ktorá je spojená s výdavkami inej osoby, má táto osoba tie isté práva a povinnosti pri ich uplatnení ako svedok. Rozhodovanie súdu o náhrade trov štátu vyplýva aj z čl. 1 ods. 1 CSP, ktorý umožňuje v prípade absencie výslovnej právnej úpravy aplikovať ust. CSP, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci.

105. Skutočnosť, že nebol zložený preddavok na trovy znaleckého dokazovania, automaticky neznamena, že trovy znaleckého dokazovania znáša štát. Civilný sporový poriadok na rozdiel od Občianskeho súdneho poriadku účinného do 30.06.2016 už neobsahuje ustanovenie obdobné ustanoveniu podľa § 141 ods. 4 OSP, podľa ktorého platilo, že trovy dôkazov, ktoré neboli kryté preddavkom hradil štát. Strany musia v súvislosti so znaleckým dokazovaním zohľadniť, že štát vo všeobecnosti neznáša trovy dôkazu vrátane trov znaleckého dokazovania. To platí aj v prípade, ak trovy znaleckého dokazovania nemôžu byť podľa § 253 ods. 2 CSP preddavkované. Pokiaľ nedošlo k vyporiadaniu preddavku pred rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, musí byť oprávnenej osobe riadne priznaný nárok na náhradu trov konania podľa § 262 ods. 1 CSP proti konkrétnej sporovej strane (uznesenie Ústavného súdu SR z 12.09.2019 pod sp. zn. II.ÚS/236/2019).

106. Z uznesenia súdu I. inštancie zo dňa 18.02.2021 (čl. 474) vyplýva, že znalkyni MUDr. Zuzane Horvátovej za znalecký posudok 25/2019 patrí odmena vo výške 354,42 EUR, ktorá bola zaplatená z preddavku zloženého zo strany žalovaného v sume 300 EUR, a teda zostáva neuhradená časť 54,42 EUR. Ďalej uznesením zo dňa 24.07.2020 bola znalkyni MUDr. Kataríne Ackermanovej za znalecký posudok č. 11/2020 priznaná odmena vo výške 956,16 EUR, ktorá bola krytá preddavkom v sume 700 EUR, a teda neuhradená časť predstavuje 256,16 EUR.

107. Na základe uvedeného, tak súd priznal znalkyniam nárok na náhradu nevyplatennej časti znaleckej odmeny voči žalovanému, ktorý bol v konaní o náhradu bolestného a sťaženie spoločenského uplatnenia neúspešný a súčasne znalecké dokazovanie bolo vykonané na jeho návrh.

108. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti rozhodnutia súdu vo veci samej postupom podľa § 262 ods. 2 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Prešov.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku. Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku.